

หัวข้อวิจัย	การพัฒนาแบบการลดอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในจังหวัดนนทบุรี
ผู้ดำเนินการวิจัย	ดร. พันชัย เม่นฉาย นางสาวอาภาพรธณ สัตยาวิบูล
หน่วยงาน	หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและอุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2556

การศึกษาเรื่อง “ความรู้พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนของผู้ขับขี่กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี” มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ (1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านการเกิดอุบัติเหตุและความปลอดภัยบนท้องถนน (2) ศึกษาความรู้ และพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุของผู้ใช้รถใช้ถนน (3) อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมการลดอุบัติเหตุจราจรและลดพฤติกรรมเสี่ยงของผู้ใช้รถใช้ถนน (4) เสนอแนวทางในการป้องกันและลดอุบัติเหตุบนท้องถนนในพื้นที่ศึกษา

รูปแบบการศึกษา เป็นการศึกษาระดับสำรวจ โดยสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชากรที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 150 ตัวอย่าง ที่มีการขับขี่หรือใช้ยานพาหนะในช่วงการเก็บตัวอย่าง 26 พฤศจิกายน - 2 ธันวาคม 2555 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows (Statistic Package for Social Science) เพื่อหาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนของผู้ขับขี่ใน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

ผลจากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละร้อยละ 36.67 ซึ่งมีประสบการณ์ในการขับขี่มากที่สุดคืออยู่ในช่วง 2-6 ปี คิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 44.67 เคยมีประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุแต่ไม่ถึงกับเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล รองลงมาคือ ไม่เคยมีประสบการณ์อุบัติเหตุ ยานพาหนะจะเป็น จักรยานยนต์ รองลงมาคือ รถยนต์นั่งส่วนบุคคล 40% ส่วนใหญ่มีใบอนุญาตขับขี่ จากกลุ่มตัวอย่าง 150 ตัวอย่าง

ในส่วนของการเปรียบเทียบระหว่างความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในการขับขี่ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในการขับขี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Research Title	Model for the reduction of road traffic accidents in accordance with public participation in Nonthaburi province, Thailand
Researcher	Phanchai Menchai Arpapan Satayavibul
Organization	Urban and Industrial Environmental Management, Faculty of Science and Technology, Suan Dusit Rajabhat University.
Year	2013

The purpose of this research were to 1) to study the fundamental data on traffic accidents and road safety, 2) to study knowledge and risk behavior of vehicle drivers, 3) to illustrate factors promoting the reduction of accident and risk behavior of vehicle drivers and 4) to propose guidelines for accident prevention and reduction of road traffic accident in accordance with public participation in Nonthaburi province, Thailand. This was the survey research study whose sample group was population resided in Muang district, Nonthaburi province. One hundred and fifty questionnaires were collected from vehicle drivers during 26 November to 2 December 2012 and were analysed using SPSS statistic package for the risk behavior on traffic accident within the area. It was found that most of sampling sizes were in the ages of 31-40 years old, accounted 36.67% whose driving experiences were in the range of 2-6 years or accounted 44.67% of total vehicle driers. They had minor accident without being hospitalized. The second runner up was drivers with no accident, accounted 40% of the sampling size. The comparison between knowledge and risk behavior on traffic accident were carried out in the process of data analysis. It was found that knowledge and risk behavior showed no significantly different at level of $P < 0.05$. Finally, guidelines for road traffic through public participation were proposed.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการลดอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในจังหวัดนนทบุรี สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี คณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ที่สนับสนุนงบประมาณวิจัยครั้งนี้ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ขอบพระคุณกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนนทบุรี และสำนักงานขนส่งจังหวัดนนทบุรีที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลประกอบการวิจัย

คณะผู้วิจัย
2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดในการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	4
ข้อจำกัด	4
สมมติฐานการวิจัย	4
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ถนนสายสำคัญของจังหวัดนนทบุรี ได้แก่	6
สถานที่สำคัญต่าง ๆ ประกอบด้วย	7
แผนปฏิบัติการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลปีใหม่ของ จังหวัดนนทบุรี	8
แผนปฏิบัติการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลสงกรานต์ จังหวัดนนทบุรี	10
ประเภทของอุบัติเหตุ	11
อุบัติเหตุจากการจราจร	12
ความสูญเสียจากอุบัติเหตุจราจร	12
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุ	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้	14
การวัดความรู้	15
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม	24
องค์ประกอบของพฤติกรรม	25

	แนวคิดพฤติกรรมของผู้ขับขี่ยานพาหนะ	25
	พฤติกรรมเสี่ยง	27
	การมีส่วนร่วม	31
	รูปแบบการลดอุบัติเหตุการจราจรบนท้องถนน	32
	แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุ	34
	วิธีการป้องกัน	36
	ต้นแบบมาตรการการลดอุบัติเหตุบนท้องถนน	38
	มาตรการป้องกันอุบัติเหตุจราจร	39
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	43
	ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	43
	วิธีดำเนินการวิจัย	43
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	43
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
	การวิเคราะห์ข้อมูล	45
	การวิเคราะห์เครื่องมือ	46
บทที่ 4	ผลการวิจัย	47
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
	รูปแบบการลดอุบัติเหตุจราจรโดยการมีส่วนร่วมชุมชน จ.นนทบุรี	56
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	58
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	58
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	58
	สรุปผล	58
	ข้อเสนอแนะ	60
	บรรณานุกรม	61
	ภาคผนวก	65
	ภาคผนวก ก	66
	ประวัติผู้วิจัย	71

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	กรอบแนวทางดำเนินงานวิจัย	3
2.1	ข้อมูลสถิติ แสดงพื้นที่ จำนวนประชากร และความหนาแน่นของประชากร พ.ศ. 2554	8
2.2	ข้อมูล จำนวนคดีอุบัติเหตุ ผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน จังหวัดนนทบุรีปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 (ตุลาคม 2554- กันยายน 2555)	11
4.1	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง เพศ อายุ ประสบการณ์ในการขับขี่ ประสบการณ์ในการเกิดอุบัติเหตุ ประเภทยานพาหนะที่ขับเป็นประจำและการมีใบอนุญาตขับขี่	48
4.2	จำนวนของระดับความรู้ด้านกฎจราจร	53
4.3	จำนวนและร้อยละของระดับคะแนน	54
4.4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับด้านพฤติกรรมเสี่ยง เป็นรายชื่อ	55
4.5	ระดับพฤติกรรมเสี่ยง จำนวนและร้อยละ	56

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
2.1	แสดงเครื่องหมายจราจรป้ายบังคับ	18
2.2	ขอบข่ายการป้องกันอุบัติเหตุ	35
2.3	หลักป้องกันอุบัติเหตุ	36
4.1	แสดงเพศของกลุ่มตัวอย่าง	50
4.2	แสดงข้อมูลอายุของกลุ่มตัวอย่าง	50
4.3	ประสบการณ์ในการขับขี่	51
4.4	ประสบการณ์ในการขับขี่	51
4.5	ยานพาหนะที่กลุ่มตัวอย่างใช้เป็นประจำ	52
4.6	ใบอนุญาตขับขี่	52
4.7	กราฟแสดงความรู้ด้านกฎจราจรของกลุ่มตัวอย่าง	54
4.8	ร้อยละของระดับคะแนน	55